

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvtiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

De distantia, fidei, quod & magna fides, & modica fides, & minima fides,
certas ob causas nominentur in uerbis domini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

XX. RUPER. ABBA. DE GLORIFI. TRINI.

Psalm. 76. Quam ob rem, sicut uere uanitatem illam contemnit, dicens cū Psalmista, renuit cōsolari anima mea. Quia ergo nō est ibi tale secretū, noli(ait) dū Lamuel regibus, id est sup his dare uīnum. ¶ Plerunq; accidit, ut talium quispiam, gustata (ut fibi uīsum est) ali qua uīni huīus portiuncula, scilicet accepto sapientiā sive scientiā sermone, sive prophetia, sive generibus linguarum, sive aliquo ceterorum charismatum quae distribuit idem spiritus, idem dominus, idē deus, diuidens singulis prout uult: uteretur eo in superbia facere hærefes, & schismata. Hoc est quod dicit de regibus illis. Ne forte bibant & obliuiscātur iudicio, & mutant causam filiorū pauperis, Obliuiscuntur namq; iudicio, hæretici, dum male iū dicant uel sentiunt de scripturis sanctis, & hoc est mutare causam filiorum pauperis, trans gredi uel transferre terminos fidei, quae propria causa est filiorum pauperis, scilicet Christi, qui cum diues esset (ait apostolus) pro nobis pauper factus est. ¶ Quibus ergo uel qualib; debetur uīnū cōsolatiōnis huīus? Date (inquit) siceram mōcerentibus, & uīnū his q; amaro sunt animo. Mōcerētes illi sunt, amaro animo illi sunt, qbus est fīsens uitæ tādiū, & futu rā desyderiū, & iccirco laudat̄ magis mortuos q; uiuētes, sicut dicit Ecclesiastes: q; cognos cunt lachrymosum exiliū suū, iuxta illud. Sup flumina B abylonis illic sedimus & fleum⁹, dū recordaremur Syon. Isti bibant, isti sp̄m paracletū accipiat̄, & obliuiscātur huīusce ege statis suā, & doloris hm̄i nō recordetur amplius: certi facti ex isto pignore, qd̄ pedes sanctorū iā sunt stantes in atrijs tuis Hierōlm, ubi nulla est egertas, & dolor nō erit ultra.

2. Cor. 8 ¶ Quod mōcerors sanctorum, & maritudo animi eorum descendat ex magna virtute fidei, & iccirco consolatione spiritus sancti digni sint. Cap. XIII.
Vinum dari **Hæretici abu** **Psalm. 56** **mōcerentibus** **quid sit.**
Eccle. 4 **Ephe. 5.** **Apo. 21.** **I Cor. 12.** **Prouer. 31.**
Fidei dulcis mōceror; & o amabilis amaritudo animi, tam magnam habens re munerationem gaudij sancti, tam iocundam uisitationem tanti domini, tam suauem consolationem tanti paracleti, unde te habet spiritus hominis: unde illi p̄ misifist̄. Nimirum ex uirtute fidei, & uerum illi testimonium perhibes quod tū des eius magna sit. Nisi enī fidem haberet in penetralibus suis, non incederet mōcerens, nō esset amaro animo, non se cognosceret ægenū & pauperem, non diceret (verbi gratia) quod dixit rex præpotens & splendidus in gloria regni lui. Ecce sicut oculi seruorū in manibus dominorum suorum, sicut oculi ancillæ in manibus dominæ sua, ita oculi nostri ad dominum deum nostrum, donec misereatur nostri: Nesciret dicere, quia multum repleti sumus despectione, nesciret quale uel quantū in Adā honorē perdidit, qd̄ tū in illo obprobriū, quantā despectionē hæreditauit. Hoc etenim scire, fidei est: Fides aut̄ ipsa hominis uita est. Vnde & Dominus in Propheta dicit, & Apostolus meminit, Iustus autem ex fide sua uiuit, sive, iustus autem meus ex fide uiuit. ¶ Pulchrum ergo & pium est uiderē, hunc introitū paracleti, ubi stanti illi ad hostium & pulsanti fides ianuam aperit, & ille ingressus demittit se dignissima inclinatione in amplexum fidei, & cœnat cum illa, & ipsa cum eo. Nunquid enī soli filio dei dicere cōpetit, ecce sto ad ostiū & pulsos: si quia auerterit uocem mēā, & aperuerit ianuam, introibo ad illū, & cœnabo cū illo, & ipse mecum. & nō etiam spiritui paracletō? Imm̄ & huic, nam ipse filius dei sive uerbū dei, nunquam nisi per spiritum sanctum, huc ad manendum introire cōsuevit. Ipse spiritus sanctus dux est itineris sive introitionis, & miro atq; ineffabili modo, cum ipse sit donum patris & filii, cum eo mō, de quo nūc agimus, scilicet sensibili gratia, quae magna prærogatiua est, introierit, & patrem dat & filium, id est, cognitionem efficit patris & filii.

Abac. 2 ¶ Be distantia fidei, quod & magna fides, & modica fides, & minima fides, certas ob causas nominentur in verbis domini. Cap. XV.
Roma. 1. **Hebræ. 11.** **Lucæ. 12.** **Minima.**
Matth. 15 **Idem. 8** **Lucae. 12.** **Minima.**

T nos quidem fere omnes fidē habemus, etenim sine fide (ait apostolus) impossibilē est placere deo: sed magnā fidē nō omnes habemus, unde & eiusmodi grām nō oēs accepimus. Deniq; est & magna fides, est & modia fides, est & mini ma fides. Si nō ita esset, nō diceret alibi dñs, magna est fides tua, & alibi, qd̄ tū midi est is modicæ fidei, & alibi, quāto magis uos minime fidei. De tribus isti differentijs breuiter aliquid pro elucidatiōe dicendum est. ¶ Minima fides est, ubi hoies Chriſiani quidem, & Christum cōfidentes, sed in seculari cōuerſatiōe uiuentes, ita de crastino cogitat̄ & folliciti sunt, dicētes, quid manducabimus aut qd̄ bibemus aut qd̄ operiemur: ut ppter hāc follicutu⁹

follititudinem aciorem uitam aggredi subterfugiant, & penè desperent de cura dei, si in aliquo horum uel ad tempus deficiant. Ideo dominus dicit. Si autem scenum, quod hodie est, & cras in clybanum mittitur, deus sic uestit, quantum magis uos minimæ fidei? ¶ Modi ca uero fides est, ubi propter metum mortis, sub articulo persecutionis, uocem quis abscondit Christiane confessionis: quod fecit Petrus ubi Christum negauit & cæteri apostoli, qui relicto eo, omnes fugerunt. Ideo & Petro dixit, cum cœpisset mergi, quia uidens uérum ualidum timuit, modicæ fidei quare dubitasti? similiter & in alia tempestate, tam Petro, q̄ cæteris discipulis, quid timidi estis modicæ fidei? Vt ratiō nanc̄ tempestas, futuram turbationem Iudeorum significabat. Prima, ubi scriptū est, ipse uero dormiebat, cū nauicula operiretur fluctibus. Eius rei signum erat, quod dormiente domino dormitione mortis, discipulorum fides habebat periclitari. Secunda, ubi uenit ad eos ambulā supra mare, & apprehendit manum Petri clamantis quia dubitans cœperat mergi, signum fuit resurrectiōnis in eo ipso quod supra mare ambulauit, ambulatus super fluctus mortis, sicut scriptum est. Qui ascendit super occasum, dominus nomen illi, & consolatorius eundem Petru ut non amitteret gradum apostolicum, qui tunc utiq̄ clamauit eo quod cœpisset mergi, quando egressus foras, amarē fleuit, & dominus lachrymantern reflexit. ¶ Porro magna fides est, ubi tam apostoli q̄ cæteri sancti, non solum mori non timuerunt, uerū etiā mori propter uitā æternā præ optauerunt, secundū exemplū illoꝝ trium puerorū, qui cū dixiſ sent regi Nabuchodonosor, ecce enim deus, quē colimus, potest eripere nos de camino ignis ardētis, & de manib⁹ tuis rex liberare, addiderūt adhuc. Q̄ si noluerit, notū sit tibi rex, quia deos tuos nō colimus, & statuā auream quā erexisti nō adoramus.

¶ Item de magne fidei mcer ore sue amaritudine, & de eo quod Salomon loquitur, cor quod nouit amaritudinem anime sue, in gaudio eius non miscetur extraneus. Cap. XVI.

Nostrum ad hanc fidem pertinet ille dolor miserentium, uel eoz qui amaro ani mo sunt, propterea quia diu peregrinantur à dño dū in corpore uiuunt, & nul lam ab hoc seculo consolationē recipere uolunt. Gemunt gemūt, nec saltem iccīco gemunt quia morituri sunt, sed iccīco quia uiuent; & iccīco uitā ipsam deflent, quia uiuendo peccare timent. Ibi est locus, ibi causa postulat, ut eo (quo iam dicūtum est) modo spiret spūs, qui ubi uult spirat. Quo fructū? Cuius rei effectus Nitirū, ut donū aliquod suinet infusione tribuat, & tribuendo quasi manu piæ cōsolationis faciem plorantis animæ demulcent, & lachrymam eius abstergat, & quasdā percipiat gaudiū pri mitias, ut mitiget eiā diebus malis, & patienter uiuat, donec ueniat tempus sue uocationis & sedens homo solitarius cum deo loquatur quotiens uult, & in dono quod accepit exerceatur. Hinc est illud. Cor quod nouit amaritudinem animæ sue, in gaudio eius non miscetur extraneus. Quenam est amaritudo animæ, nisi peregrinatio ista, pro qua uel cuius intuitu dicit (ut iam supra memoratū est) Psalmista, heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est, multum incola fuit anima mea, renuit cōsolari anima mea. ¶ At uero ista amaritudinem nō omne cor nouit. Multa corda sic obtusa sunt, ut nō sentiant, immo amaritū, dinē dulcedine putant, nō peregrinationē, sed patria existimant uitę huīus morā aliquātuſ lá. Et quidē amara illis est mors corporis, immo & ipsa memoria mortis, quo Sapiens dicit o mors q̄ amara est memoria tua homini pacem habenti in substantijs suis, uiro quieto & cuius uitæ directæ sunt in omnibus, & adhuc ualent accipere cibum. Sed causam mortis, quae uere amaritudo est, nō considerant, quod per peccatum mors introierit in hūc mundum, non recogitant. ¶ Non parua ergo seiuunctione lugentes seiuungit à non lugentibus, dicendo, cor quod nouit amaritudinem animæ sue, in gaudio eius non miscetur extraneus, & hoc idem est quod salvator ait. Beati qui lugent, quoniam ipsi cōsolabūtūr. Quod enim est gaudiū cordis illius, nisi cōsolatio paracleti huius sancti spūs, uisitantis cor illud propter scientiā amaritudinis ipsius? Et bene de isto gaudio dicit, q̄a in eo nō miscetur extraneus. Ipse est enim spiritus ueritatis, & docens omnem ueritatē, sicut & Psalmista dicit, spūs tuus bonus deducet me in terram reclamūt, custodit animam, ne subrepat sp̄itus deceptio nis, uere extraneus, quia ueritati contrarius. Hic iam fructus est magnæ fidei, quae ianuā,

(sicut sū)

Matth. 8.
Modica.

Marci. 14.
Matth. 14.

Matth. 8.

Matth. 14.

Lucæ. 22.
Magna.

Danie. 3.

Effectus cōfolationis paracleri.

Psalm. 93.

Prouer. 14.

Psalm. 119.
Hoc es mūda nī mortem timent.

Eccle. 41.

Beati lugētes

Matth. 5.

Psalm. 142